

เอกสารประกอบการสอน

นายชัชพงศ์ จันทน์
 อาจารย์ชัชพงศ์ จันทน์

การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและการสอน
รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

แนวคิดการบริหารการศึกษา

- การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา
- การศึกษาทางเลือก
- สถาบัน / สถานศึกษาทางเลือก

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

4 ก.ค. 46 (โดยสกลทิพย์ นวพรชัย)

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา

- กฎหมายการศึกษา → 5 รัฐธรรมนูญ
- เขตพื้นที่การศึกษา
- School-Based Management / Site - Based Management / Whole School Reform / School Improvement Plan
- สถานภาพสถานศึกษา
 - autonomous อิสระ (นอกกรอบ (ในหลักสูตร))
 - accreditation มาตรฐาน
 - accountability
 - quality assurance

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

การศึกษาทางเลือก

- อิทธิพลของเทคโนโลยี
- อิทธิพลทางเศรษฐกิจ
- อิทธิพลของตัวผู้เรียน
- อิทธิพลของชุมชน
- อิทธิพลความเป็นสากล
- Standard - Based Education

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

อิทธิพลของเทคโนโลยี

- Distance Education
- E - learning
- ICT
- School Net

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

อิทธิพลทางเศรษฐกิจ

- Vocational Education
- Career Education
- Workplace Preparation
- School-to-Work

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์

- 1
- 2 ICT
- 3 ศึกษาศาสตร์
- 3 ศึกษาศาสตร์
- 4

* ในฉบับ 46-47 รศ.ดร.นาคยา ปิณฑนานนท์ เป็นสื่อสัมพันธ์กับสื่อที่เป็นที่ติดต่อ จึงมี แนวคิดของ Model ของนาคยา

อิทธิพลของตัวผู้เรียน

• Educational System • General Education • Flexible Education • Transfer Education • Integrated Education • Compensatory Education	• Adult Education • Education for Gifted • Education for Disadvantaged • Contract Education • Self Directed Learning

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

อิทธิพลของชุมชน

- Indigenous Knowledge
- Community Service Education
- Collaborative Education

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

อิทธิพลความเป็นสากล

- Globalized Education
- International Education

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

สถาบัน / สถานศึกษาทางเลือก

- school choices / alternative schools / star schools / blue ribbon schools / inclusive schools → *โรงเรียนทางเลือกและพิเศษ*
- university / college choices

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

ตัวอย่างโรงเรียนทางเลือก

• Accelerated School • America's Choice • Charter School • Coalition of Essential School • Co-Nect School • Corner School • Home School	• Magnet School • Modern Red Schoolhouse • Paideia School • Roots and Wings School • Success for All School • Total Quality School • Community College

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

การศึกษามาตรฐาน (SBE)

- แนวคิด ความเป็นมา
- หลักฐาน
- ผู้บริหาร
- ผู้สอน
- การเรียนรู้
- สื่อ ทรัพยากรการศึกษา
- การประเมินผล
- สถานศึกษา

กษัตริย์ รัช.ศ. นาดชา ปิถินชนบท

หลักสูตรตามมาตรฐาน

- โครงสร้าง
 - strand (เส้นสาย / สาย)
 - standard
 - benchmark
- Content Standard / Curriculum Standard / Performance Standard

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

หลักสูตรตามมาตรฐาน

- ลักษณะของมาตรฐานที่ดี
- กระบวนการพัฒนามาตรฐาน
- มาตรฐานของหน่วยงาน องค์กร
- จากมาตรฐานสู่หลักสูตรของสถานศึกษา
- (OTL) - Opportunity To Learn
 - Curriculum Alignment *สัมพันธ์กับ เนื้อหา/เรื่อง เนื้อหา*
 - Professional Development
 - Educational Resources
 - Educational Collaboration

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

รูปแบบการศึกษา

- ระบบการศึกษา
 - ในระบบ
 - นอกบบ
 - อื่นๆ
- การศึกษาควบคู่กัน / การศึกษาขั้นพื้นฐาน / การอุดมศึกษา
(๑๖) (๑๖)

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

* concept ในหนังสือของ Long และคณะ

ประถมศึกษาตอนต้น ครอบคลุม ๖ วิชา พัฒนา
ประถมศึกษาตอนปลาย ครอบคลุม ๖ วิชา พัฒนาเพิ่มเติมที่อยู่กับผู้อื่น ดำรงอาชีพ
มัธยมศึกษาตอนต้น ครอบคลุม ๖ วิชา พัฒนาเพิ่มเติมที่อยู่กับผู้อื่น เตรียมตัวสู่อาชีพ
มัธยมศึกษาตอนปลาย - อุดมศึกษา ครอบคลุม ๖ วิชา พัฒนาเพิ่มเติมที่อยู่กับผู้อื่น เตรียมตัวสู่อาชีพ

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

Work Based Education

- Employee (ลูกจ้าง)
- Self Employed (เจ้าของ)
- Business Owner (เจ้าของ)
- Investor (นักลงทุน)

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

ระบบหลักสูตร และความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

- PK - 12 ปี
- 12 - 14 - 16 ปี
- 16 - 18 - 21 (22) ปี

ลิขสิทธิ์ วัสดุ, นาดยา ปิถันรณนทร์

ธรรมชาติของหลักสูตรกลุ่มวิชาต่าง ๆ

- ปรัชญา เป้าหมาย
- ขอบข่ายความรู้
- การจัด content organization
- การจัดโครงสร้างหลักสูตร (curriculum framework)
 - หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - หลักสูตรอุดมศึกษา

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

การจัด content organization

- Horizontal Organization
- Vertical Organization

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

การจัด content organization

- ขอบข่าย (scope)
- บูรณาการ (integration)
- การเรียงลำดับ (sequence)
- ความต่อเนื่อง (continuous)
- การเชื่อมโยง สัมพันธ์ (articulation)
- ความสมดุล (balance)

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

ป.ต้น	พื้นฐาน		พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน
ป.ปลาย	พื้นฐาน	เพิ่มเติม	พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน
ม.ต้น	พื้นฐาน	เพิ่มเติม	พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน
ม.ปลาย	พื้นฐาน	เพิ่มเติม	พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

- รายวิชาพื้นฐาน (รายวิชาบังคับ)
- รายวิชาพื้นฐานปกติ
- รายวิชาพื้นฐานเข้มข้น (Honor Course) *(เลื่อน 1-2 ปี)*
- รายวิชาเพิ่มเติม (รายวิชาเลือก)
- รายวิชา AP Course → *Advanced Placement*
- รายวิชา IB Course

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

โครงสร้างหลักสูตร

- General Education
- Major/Core Course
- Elective Course

กฤษดิษฐ์ รัต. นพดชา ปิถันธนบรรณ์

หลักสูตรปริญญาตรี

หลักสูตรเน้นวิชาเอกเดียว
หลักสูตรเน้นวิชาเอก วิชาโท
หลักสูตรเน้น 2 วิชาเอก (ควบกัน)
หลักสูตรเน้นหลากหลายรูปแบบ
หลักสูตร module

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

เน้นการวิจัย
เน้นวิชาการ

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

ลักษณะหลักสูตร

หลักสูตรเฉพาะทาง
หลักสูตรสหวิทยาการ
หลักสูตรนานาชาติ
หลักสูตรทางไกล

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

ลักษณะหลักสูตร

- Conservative Liberal Arts Design
- Educational Technology design
- Humanistic Design
- Vocational Design
- Social Reconstruction Design
- Deschooling Design

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

ลักษณะหลักสูตร

- Recommended Curriculum (Societed Curriculum)
 - Written Curriculum (Institutional Curriculum)
 - Taught Curriculum (Instructional Curriculum)
 - Support Curriculum (ใหม่)
 - Learned Curriculum
 - Tested Curriculum
- (Experiential Curriculum)

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

ลักษณะหลักสูตร

- Subject - Centered Design
- Learner - Centered Design
- Problem - Centered Design

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

หลักสูตรทางเลือก

- ภูมิหลัง ความเป็นมา
- แนวความคิด
- ลักษณะ
- ผลวิจัยรองรับ
- การนำมาปรับใช้

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

มัธยมศึกษาตอนปลาย : มาตรฐานและวิสัยทัศน์

ก

ก

ว

ส

ท

ส

ง

ค

วิทย์ - คณิต

กีฬา ว่ายน้ำ

ศิลปภาษา

ศิลปะสังคม

โลกธรรมชาติ การดำรงชีวิต

การเกษตร และสุขภาพ

เกษตรศาสตร์ และชีววิทยาศาสตร์

ศิลปะและสื่อมวลชน

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

AP Course

หลักสูตรทางเลือก

- หลักสูตรตามมาตรฐาน
- หลักสูตรแกน
- หลักสูตรโมดูล
- หลักสูตรยืดหยุ่น
- ตระกูลตามสาขาวิชา
- หลากหลายตามความสนใจ
- ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- รองรับผู้เรียนคือหลักสูตร

- วิชาการและวิชาชีพ
- จำนวนวิชาหรือของ ภาควิชามากขึ้น
- เน้น literacy การอ่าน การเขียน การนำไปใช้
- กระบวนการทักษะการคิด คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ อาริยธรรม
- นำภาษาไปบูรณาการ
- เน้นประเด็นปัญหา โครงงานอาชีพ ฝึกงาน ชุมชน

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

การพัฒนาหลักสูตร

- จัดในสถาบัน
- ร่วมมือกับภาคธุรกิจ เอกชน
- ร่วมมือระหว่างสถาบันภายในประเทศ
- ร่วมมือกับต่างประเทศ
- จัดโดยชุมชน ท้องถิ่น

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

การพัฒนาหลักสูตร

พัฒนาจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่

สร้างหลักสูตรจากสาระและมาตรฐาน (หรือใหม่)

สร้างหลักสูตรบนพื้นฐานความต้องการของสถานศึกษา (หรือต้นแบบ/ทบทวนหลักสูตรเก่า)

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

แบบประเมินความสอดคล้อง

มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
	มี	บางส่วน	ไม่มี	

ศึกษานิเทศก์ รศ.ดร. นาดตา ปิณฑธนภรณ์

มาตรฐานช่วงชั้น ม. 1 - 3 :
 ผู้และเข้าใจบทบาท หน้าที่ และระบบของธนาคาร และ
 สถาบันการเงิน

สาระการเรียนรู้
 บทบาท หน้าที่ และระบบของธนาคาร
 และสถาบันการเงิน

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

มาตรฐานช่วงชั้น ม. 1 - 3 :
 ผู้และเข้าใจบทบาท หน้าที่ และระบบของธนาคาร
 และสถาบันการเงิน

สาระการเรียนรู้	ม. 1	ม. 2	ม. 3
บทบาท หน้าที่ และ ระบบของธนาคาร และสถาบันการเงิน	ธนาคาร ไทย	ธนาคารและ สถาบันการเงิน ในประเทศไทย	ธนาคารและสถาบัน การเงินในประเทศ โลกตะวันตก ตะวันออก

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

มาตรฐานช่วงชั้น ม. 1 - 3 :
 ผู้และเข้าใจบทบาท หน้าที่ และระบบของธนาคาร และสถาบันการเงิน

	ผลการเรียนรู้	
ม. 1	ม. 2	ม. 3
รู้จักบทบาท หน้าที่ ระบบ รวมทั้งใช้วิธีการออก ธนาคารในประเทศ ได้	เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ ระบบของธนาคารและ สถาบันการเงินในประเทศไทย และบางประเทศในซีกโลก ตะวันออก และใช้บริการ ข้ามประเทศได้	เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ ระบบของ ธนาคารและสถาบัน การเงินในประเทศไทย และบางประเทศในซีก โลกตะวันตก และใช้ บริการข้ามประเทศได้

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

การออกแบบรายวิชา

- จุดเน้นรายวิชา จะแยกหัวข้อมาทำเอง, สักฝั่งอยู่
- จุดเน้นหน่วยการเรียนรู้
 unit
 topic
 title

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

การจัดทำแผนและการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน

- course plan (Course Syllabus)
 ↓
 unit plan
 ↓
 lesson plan

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

สื่อ ทรัพยากรการศึกษา

- องค์ประกอบ ลักษณะ สื่อ วัสดุหลักสูตร
- นโยบายการผลิต
- นโยบายการควบคุมคุณภาพ
- นโยบายการบริหารจัดการการใช้
- มาตรฐานห้องสมุดและแหล่งทรัพยากรการศึกษา

ลิขสิทธิ์ ร.ศ.ดร. นาดยา ปิณฑานนท์

การประเมินการจัดการศึกษา

- การประเมินตามมาตรฐาน
 - การประเมินผู้เรียน
 - Performance Standard Based Assessment
 - National Test
 - University Admission
 - การประเมินหลักสูตร
 - การประเมินผู้บริหาร และผู้สอน
 - การประเมินสถานศึกษา
 - Accreditation
 - Accountability
 - Quality Assurance

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร. นาดตา ปิกันธนาพันธ์

การประเมินผล

เชื่อมโยงกับมาตรฐานและผลการเรียนรู้

ใช้การประเมินหลากหลายวิธี

- ประเมินทางเลือก
- ประเมินตามสภาพที่เป็นจริง
- ประเมินการปฏิบัติ
- ประเมินที่เน้นกระบวนการ
- ประเมินจากงานที่บูรณาการ
- ใช้โครงการงานเป็นเงื่อนไขการจบ
- นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมิน

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร. นาดตา ปิกันธนาพันธ์

การประเมินผล

ประเมินอย่างต่อเนื่อง

ประเมินบ่อย ๆ

ประเมินโดยไม่แยกจากการเรียน

ปรับผลการเรียนบ่อย ๆ

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร. นาดตา ปิกันธนาพันธ์

การประเมินผล

ประเมินอย่างเปิดเผย

ให้ข้อมูลเพื่อการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง การเรียนรู้

ให้ข้อมูลแก่นักเรียนว่า เขากำลังและอ่อนตรงไหน อย่างไร

ประเมินแบบบรรยายแยกแยะ

แปลความผลการประเมินให้หลากหลาย

สร้างโอกาสความเสมอภาคที่เท่าเทียมกัน

แจ้งผลแก่ครูที่เกี่ยวข้อง

แจ้งผลและให้คำแนะนำแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร. นาดตา ปิกันธนาพันธ์

ศึกษาศาสตร์ / ครูศาสตร์

ชั้นนำการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- การพัฒนามาตรฐาน
- การส่งเสริมการนำมาตรฐานไปใช้
- ที่ปรึกษาเขตพื้นที่การศึกษา
- ที่ปรึกษากิจการปฏิรูปโรงเรียน
- การพัฒนาครูแบบการปฏิรูปโรงเรียน
- การพัฒนาครูยุคศตวรรษที่ 21
- การดูแลระบบการประเมินเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

ลิขสิทธิ์ รศ.ดร. นาดตา ปิกันธนาพันธ์

(นักเรียน & องค์กร)

Accountability

Who must answer to whom,
for what,
and with what consequences ?

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาลัยวิชาครู

Accountability

- School Based Management
- School Rewards (Autonomous school)
- Programs of Study
- Educational Resources
- Professional Development
- Evaluation

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

Accountability

School Based Management

- SIP (School Improvement plan)
- Best Practices
- Cooperation
- Freeway School / Schools Within School
- Alternative School
- Inclusive School

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

Accountability

School Rewards

- 4 Stars / 5 Stars Schools
- Blue Ribbon Schools →
- Incentive Awards
- Accreditation

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

Accountability

Programs of Study

- Alternative Education
- Compensatory Education
- Special Education
- International Program
- Student Exchange
- Guidance program
- Curriculum Alignment to Standards
- Alternative Curriculum

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

Accountability

Educational Resources

- Textbook Adoption / Textbook Policy
- Media Awards
- Library Standards
- Cooperative Media Development

วิทยาลัย วิชาครู มหาวิทยาลัย ปทุมธานี

Accountability

Professional Development

- Cadre Teacher *agunung*
- Teacher Awards
- Coaching
- Mentoring
- On- the - Job Learning
- Classroom Research
- School Visiting

วิทยาลัย วิชาครู มาสอน ปีที่ ๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖

Accountability

Evaluation

- End of Course Test
- End of Grade Test
- Graduate Quality Test
- Academic Honors Diploma
- AP Courses / Honors Courses
- University Entrance Examination

วิทยาลัย วิชาครู มาสอน ปีที่ ๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖

Accountability

Evaluation

- Specific Skill Test
- Computer
- Literacy
- National Test
- International Test

วิทยาลัย วิชาครู มาสอน ปีที่ ๖ ๖๖๖๖๖๖๖๖